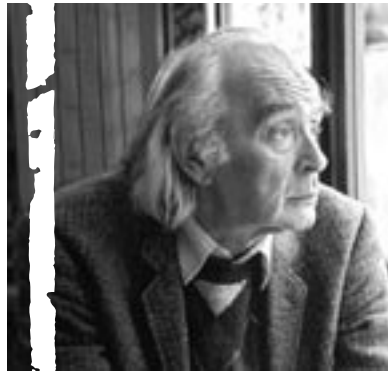

Îngerul jongler sau venerabilul cerșetor de cafea

Pentru mine, scrisul e o treabă... cu cântec. Chiar și pe stradă când merg, se întâmplă să simt un ritm pe gol, ca o undulare fără cuvinte. Scrisul vine după, ca o completare a ceva deja existent. Atât de puternică e această melodie interioară, încât uneori nu reușesc să țin pasul cu dânsa. E o senzație colosală. Dacă m-ai fi văzut la Dolhasca, după ce terminam o poezie, te-ai fi speriat: urlam, țopăiam de bucurie prin cameră, îmbrățișam personaje imaginare după ce scriam un vers. Se mai întâmplă, câteodată, să scriu pe bucăți. În focul

inspirației, mă trezeam că îmi lipsește un cuvânt, o rimă. Nu dramatizam, mergeam mai departe, lăsam textul și reveneam după două-trei luni, completând spațiul lăsat liber. Pe vremea aceea aveam timp. Acum mă grăbesc să completez versul, gândindu-mă că mor la noapte. Tot cu gândul la moarte scriu despre orice: despre un dulap sau un

ibric, despre Jojo sau Cosmina Păsărin – nume de o „inocență” parșiv-optimistă.

Emil Brumarul

Deși nu-mi imaginez cum ar decurge viața mea fără ea, mă surprind uneori întrebându-mă: „La ce bun poezia în vremuri vitrege?” Îndoiala vine odată cu reproșurile pe care le aud tot mai des din partea unor oameni înfiți bine în materie: „Cărțile de poezie nu se vând. Azi nu mai citește nimeni poezie, decât tot cei care o scriu. Poezia e mai mult un moft al unor ratați...” și tot așa mai departe.

Pentru a spulbera aceste gânduri reprobabile, mă întorc cu o și mai mare pasiune spre literatură, apelând astfel la susținerea celor care sunt mai tari în convingeri ca mine. Un răspuns frumos pentru scepticii care se întrebă dacă mai e nevoie de poezie astăzi am găsit într-un interviu acordat de către poetul ieșean Emil Brumarul: „Cum să nu fie nevoie de poezie? E ca și cum ai întreba dacă e nevoie de femei, de aer, de ploaie, de Dumnezeu. Poezia e mierea acestei lumi. Fără ea ne-am sălbătici. E o mare nevoie de poezie astăzi”.

Dar un argument și mai convingător e chiar poezia acestui mereu tânăr și delicat poet (cu rădăcini basarabene – născut în localitatea Bahmutea, județul Tighina, în 1939), o poezie suavă, melodioasă, ludică, ușor ironică, care-ți creează la lectură un confort sufletesc extraordinar. Savurând ori delectându-te cu bijuteriile literare din cărțile sale, scrise în dulce-

le stil clasic, ori cu cele de la rubrica săptămânală „Cerșetorul de cafea” a *României literare*, îți vei răsfața neapărat amărâțul suflet cu mătăsurii fine scăldate în roua dimineții ori cu miresme îmbătătoare de crin. E ca și cum ai intra într-o casă cu povești unde vei fi nu doar martor, dar și participant la surprinzătoare ghidușii... lirice. Asemenea unui rege sau, mai exact, asemenea unei regine, vei fi purtat(ă) fie pe aripa unui fluture, fie pe cochilia unui melc sau pe petala unei flori, prin cele mai tănuite și intime odăi ale universului liric „brumarian”, legănându-te în ritmul perfect al încântătoarelor sonete, elegii și balade cu care acesta e „capitonat”. Drept ghid și ocrotitor în toată această aventură de dragoste livrescă îl vei avea pe „îngerul jongler” Emil Brumarul. Îl vei recunoaște ușor, de departe, căci „...dânsul se-mbracă-n flenduri moi/ cu largi revere de oloi,/ Și se încălță în parfume/ Umblând pe străzi cu gându-n spume./ Pe cap își pune pălării,/ verandele portocalii”. Iar sufletul lui, o să auziți și voi, cititorii, „e(ra) un flaut”.

Mereu cuprins de fascinație și uimire pentru frumusețea și bogăția lumii, poetul te copleșește pur și simplu cu versurile sale de „veșnic îndrăgostit”. Molipsește orice și pe oricine cu nemărginita lui afecțiune: dulapuri (are chiar un volum intitulat „Dulapul îndrăgostit”) și vase de bucătărie, insecte și animale,

flori și frunze, prieteni dragi și femei gingașe. Doar la vechii trubaduri mai poți găsi atâta reverie și romantism.

Cheltuindu-și „pitacii de-a valma pe sonete”, ca un idealist sadea, Brumarul a cântat și a încântat cu ele toate femeile care l-au vrăjit vreodată cu inteligența și frumusețea lor divină. Totodată, a scris zeci și sute de „tamarete”, poezii cu dedicație specială pentru mult îndrăgita lui soție Tamara. Femeia în poezia lui Brumarul este ființa supremă pe care se ține întregul univers, fiind ispită și neprihănire în același timp: „Femeia mea frumoasă ca scriptura,/ Nu-ți cer nici coapsele, nici sânii și nici gura./ Ci sufletul răscopt ca o căpșună/ Și-ți fac din fluturi pat, din rouă masă,/ Nelegiuat de alba mea mireasă,/ Și-ți născocesc din vorbe raiul dulce/ În care tinerețea ta să-și culce, /Când ziua-ți cade tristă la picioare,/ Lacrima grea, strălimpede și mare”. Dincolo de erotismul atât de mult exploatat în versurile sale se conturează o idee mult mai profundă în esență decât se citește la prima vedere: dorința de împlinire prin dragoste, aspirația către un tot întreg, pe care îl pot concepe doar femeia și bărbatul luați împreună.

Cred că și datorită faptului că rămâne un incurabil îndrăgostit *forever*, în atenția lui scrutătoare fiind atât doamnele simandicoase cu pălării și evantaie, cât și domnișoarele ultramoderne îmbrăcate în blugi mulați pe corp („De-aș avea o sumă fabuloasă,/ I-aș cumpăra iubitei blugi feerici...”), Emil Brumarul este un poet al tuturor generațiilor, un poet care la rândul său este iubit de toți cititorii. Atent, deschis comunicării, el scrie răvașe înamorate pe hârtie, dar participă și la discuțiile virtuale care se încing astăzi pe internet, dând dovadă ca întotdeauna de multă libertate și energie creatoare.

În esență însă, celebrul sonetist rămâne a fi un trist cavalier, evocator al timpurilor de altădată, cu tot ce au avut ele mai bun și mai demn de reținut. Căci, trebuie să recunoaștem, de mult „nu mai avem în vestă tabacheră/ Ticsită cu amurguri, /nici baston/ Și-n semn de stimă nu ne mai oferă/ Surâsul lor motanii c-un ron-ron.../ De mult n-am mai trecut, răpuși de lene,/ Prin burgerile vagi, purtând zglo-bii/ Jabou plisat și magice jobene,/ Cu birja plină de bijuterii”. Iar spațiul ideal după care mereu tânjește poetul și care-și găsește corespondentul pe acest pământ e comuna Dolhasca, aflată undeva într-un județ din Moldova, unde Emil Brumarul a activat mai mulți ani în calitate de medic.

Unica salvare a poetului e să reconstituie pe hârtie, rând cu rând, acea lume îndepărtată și miraculoasă: „Sufletele noastre erau putred de bogate-n delicii. Le țineam ca pe niște obiecte de porțelan, unul altuia, în mâini. Beam din ele licorile trupului, veșnic puternici, tandri până la cruzime” („Amurgul Evului Mediu”). În redarea plenitudinii și strălucirii lumii participă activ și imaginația poetului, astfel poți vedea cum traversează spațiile albe ale paginilor

„melci înhămați la caleașcă”, „motani de Siam” privind „melancolici pe geam”, „grădini calde cu plante obeze”, „vechi animale cu suflet de lână”, „fluturile de dulap cu parfum de crin pe cap” etc., etc. Iar cele mai pătrunzătoare senzații îți vor fi oferite negreșit de mult cântatele de îngerul-poet „bucătării de vară”, care răspândesc în jur un puternic iz de copilărie, rămasă undeva în amintirile noastre culinare: „O vechi și dragi bucătării de vară,/ Simt iar în gură gust suav de amiază/ (...) Ienibahar, piper prăjit pe plită,/ Aluaturi tapisate, crescând grele/ Într-o dobitocie îngerească,/ Moi miezuri de ficat în butoaieșe,/ Pești groși ce-au adormit în sos cu lapte...” În altă parte, imaginile sunt și mai răscolitoare: „Bucătării, bucătării de vară/ Creme de zahăr ars strălucitoare,/ Mari șervete de-azur, dulapuri sfinxe/ Dulci utopii din linguri vechi prelinse,/ Luminile s-așează lin pe scaun,/ Din cratițe bea lapte prins un faun...”

Un loc aparte în sufletul său au mai vechii și regretații săi colegi din cercul oniriștilor (din care a și făcut parte), Leonid Dimov și Florin Mugur, cărora le scrie în lungi și tulburătoare epistole-elegii: „Dacă-ai vedea lumina/Acestei dup-amiezi/ Ți-ai prinde fața-n palme/ Plângând, să n-o mai vezi./ Și plini de umilință/ Și fără întrebări/ Am asculta furnica/ Fin tropăind pe scări...” (lui Florin Mugur). În lista prietenilor dragi se mai adaugă multe alte nume din lumea literară, care l-au marcat pe poet prin tot ce-au lăsat ei ca moștenire culturală: Verlaine („Verlaine mi-a spus în după-amiaza tristă:/ De ce îți lași femeia ta frumoasă/ Închisă-n vis...”), Dostoievski, Apollinaire, Cehov, Stănescu („Oh, Nichita! Oh, Nichita!/ Mă apucă infinita...”).

Rămânând în atmosfera caldă a dragostei și a prietenilor literare, am vrea să punem punct acestor rânduri așa cum numai Emil Brumarul știe s-o facă, cu umor-i fin și pătrunzător: „...și să fim prieteni scumpi/ și să ne pupăm pe bumbi...” Îndemnul e către toți cititorii, mici și mari deopotrivă.

Mănăstirea Sihăstria, Târgu-Neamț